

Auschwitz vergast, bis heute verfolgt: zur Situation der Roma (Zigeuner) in Deutschland und Europa. Rainbek bei Hamburg: Rowohlt, 1979, p. 109.

⁵ Две особено шокиращи истории сред многото разкази на оцелелите относно "музикалните вкусове" на есесовския персонал са изложени от Кенрик и от Щрек. Първата се отнася до Аушвицкия цигански оркестър, организиран от есесовския съвет. На 25 май 1943 г. бил изнесен концерт за SS. Той обаче бил прекъснат по средата, музикантите били изпратени обратно в бараките, докато по специална заповед хиляда затворници били обгазени (Donald Kenrik, "Das Schicksal der Zigeuner im NS-Staat" in Donald Kenrik, Grattan Puxon, Tilman Zulch, eds., *Die Zigeuner, Verkannt-Verachtet-Verflocht* [Hannover: Niedersächsischen Landeszentrale für politische Bildung, 1980], 37-74, 68-69. Втората история идва от един лагер на смъртта в Босна, Ясеновац, и за пръв път била разказана от един францискански свещеник, служил като капелан в германския Вермахт. "Всеки дванадесетчленен цигански ансамбъл свиреше по един месец, от първия ден до последния. Месец с тридесет и един дена беше късмет, дар за дванадесетте цигани. Още един ден, двадесет и четири часа. Свиреха до обед, свиреха и вечер, а на последния ден до сутринта... След вечеря електрическата светлина се изключваше и светеха само свещи... сега всеки от дванадесетте цигани се молеше коменданта да не заспи. Когато комендантът започнеше да се уморява, а нощта неусетно да преминава, той посочваше един от циганските музиканти. Последният трябваше да остави инструмента си и да премине през озарената от свещи стая до вратата на казиното, където неговият ескорт вече го чакаше да го отведе в гората. Когато дойдеше изстрелът - човек можеше да го чуе дори когато в стаята свиреше музика - следващият се приготвяше. Но той продължаваше да свири, докато комендантът не го посочеше. (Bernhard Streck, "Das Ende der Musik: Zigeuner hinterm Stacheldraht" in Georgia A. Rakelmann, *Zigeuner, Materialien für Unterricht und Bildungsarbeit, Gesellschaft für entwicklungspolitische Bildung*, 1980). Една зловеща фотография показва затворници, съпроводвани до бесилките от музиканти. Предписаната за случая песен била "Всички малки птичета са тук" (ibid.).

⁶ Bernhard Streck, "Die Bekämpfung des Zigeunerwesens: Ein Stuk moderner Rechtsgeschichte" в Tilman Zulch, ed., *In Auschwitz Vergast, bis Heute Verlocht* (Hamburg: Rowolt Taschenbuch Verlag, 1979), 64-87.

⁷ Alwin Meyer, "Holocaust der Zigeuner", *Zeichen* (Mitteilungen der Aktion Sühnezeichen/Friedensdienste) 3 (September 1979), 6.